

Давиденко О. Б.

викладач кафедри сучасних мов, Навчально-науковий гуманітарний інститут
Національного університету кораблебудування імені адмірала Макарова
(Україна, Миколаїв), alesha020272@gmail.com

Задорожна Т. П.

старший викладач кафедри сучасних мов, Навчально-науковий гуманітарний
інститут Національного університету кораблебудування імені адмірала
Макарова (Україна, Миколаїв), itata240@gmail.com

ОСОБЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ ОНЛАЙН-РЕСУРСІВ ТА ІКТ ДЛЯ ВИКЛАДАННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ У НЕМОВНИХ ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Проаналізовано різні підходи щодо використання онлайн-ресурсів та ІКТ для викладання іноземних мов в немовних закладах вищої освіти. Розглянуті деякі онлайн-платформи для дистанційного навчання іноземним мовам в немовних закладах вищої освіти. Визначено основні особливості використання таких технологій, їхні переваги та недоліки.

Ключові слова: викладання іноземних мов, немовні заклади вищої освіти, онлайн-ресурси, дистанційне навчання, онлайн-платформи, курс іноземної мови, немовні спеціальності.

В наш час відбувається безліч безперервних змін не тільки в соціально-культурній та політичній сферах, а й у сфері вищої освіти. Впровадження новітніх онлайн-технологій в процес навчання у вищих навчальних закладах потребує створення та використання нових методик викладання матеріалу. Актуальність теми полягає в умовах, які склалися сьогодні у всьому світі. За ситуації пандемії для опанування студентами необхідного матеріалу є один вихід – це дистанційне онлайн-навчання. Використання онлайн-технологій зараз просто неминуче, тому дуже важливо вміти правильно їх застосовувати.

Онлайн-навчання створює нові труднощі у сфері викладання іноземних мов для студентів технічних та інших немовних спеціальностей. Це, наприклад, неможливість дистанційного навчання за відсутності комп'ютера, планшета або смартфона, на який можна завантажити необхідні програми; відсутність інтернет-підключення; невміння учасниками навчання (студентами або викладачами) використовувати певні онлайн-ресурси. Організація викладання іноземної мови потребує нових навичок та використання нових технологій і платформ. Також варто зазначити, що метод онлайн-навчання має багато переваг не тільки для студентів, а й для викладачів, хоча й не позбавлений своїх недоліків.

Під час вивчення системи та методів онлайн-навчання, а також під час їх використання, було проаналізовано роботи інших вчених та викладачів немовних закладів вищої освіти: В. В. Борщової, В. Ю. Сінцина, В. С. Кашпарової. Проте новизна роботи полягає у повній заміні локального викладання у закладах вищої освіти на формат дистанційної викладання та дистанційної роботи зі студентами.

Метою даної статті є висвітлення особливостей використання різних онлайн-ресурсів та ІКТ (інформаційно-комунікаційні технологій) для викладання іноземних мов студентам немовних закладів вищої освіти. Основними шляхами досягнення мети є детальне вивчення особливостей використання різних онлайн-платформ, спроба їх практичного впровадження та визначення переваг і недоліків кожної з них.

Технологія використання у процесі проходження курсу іноземної мови у немовних закладах вищої освіти зовсім не є новою, але частіше за все розглядається як змішана форма навчання. Пропонуємо розглянути повну заміну локального викладання на онлайн-викладання.

Перш за все, необхідно зазначити загальні переваги та основні недоліки дистанційного навчання з використанням онлайн-ресурсів:

Основні переваги:

– економія часу – не потрібно витратити час на дорогу до та з навчального закладу;

– мобільність – таке навчання можливе за перебування студента та викладача майже у будь-якому куточку світу;

– доступність та вища ефективність – студенти можуть навчатися за поганої погоди, хвороби, або інших обставин, за яких не могли б бути присутніми в аудиторії (зокрема умови пандемії та карантину);

– отримання нових навичок – для сучасного світу вміння користуватися різноманітними онлайн-технологіями значно підвищує пристосованість до умов праці та працевлаштування як для студентів, так і для викладачів.

На нашу думку, онлайн-навчання може підвищити рівень знань студентів. Під час такої форми навчання можна краще зрозуміти рівень знань кожного, викладач може паралельно розробляти практичні заняття для досягнення однакового рівня знань усіх студентів; особливо це актуально на перших курсах, коли до закладів вищої освіти вступають учні з різним рівнем знання мови.

Основні недоліки:

– Зменшення рівню контролю. На дистанційному навчанні викладач не має можливості контролювати усіх учнів і не має на них того впливу, як при їх фізичній присутності на практичних заняттях;

– Великий ризик упущення студентом важливої інформації. В нескінченному потоці повідомлень, що надходять кожній людині, студент просто може не звернути увагу на сповіщення про нове завдання або лекцію;

– Ускладнення спілкування студента та викладача у зв'язку з тим, що немає можливості реальної розмови, а під час онлайн-спілкування може виникнути непорозуміння. Це може призвести до недостатнього засвоєння окремими студентами інформації.

Переваг такого навчання, дійсно, більше, але недоліки достатньо вагомі. Та новітні технології уможливають не тільки ефективніші переваги онлайн-викладання, але й позбавлення навіть від частини основних недоліків.

Нами було випробувано декілька ресурсів: Skype, Zoom, Google Classroom. Пропонуємо розглянути ці ресурси та розкрити особливості їх використання.

1. Онлайн-платформа Zoom

Онлайн-платформа Zoom – один із новітніх ресурсів онлайн-навчання. Вона дає велику кількість нових можливостей, недоступних до цього часу. При використанні нами цього ресурсу було визначено такі особливості Zoom:

- зв'язок на цій платформі значно кращий за інші аналоги;
- Zoom уможливорює зв'язок із кожним учасником, що сприяє спілкуванню кожного студента один з одним та з викладачем;
- він має функцію «демонстрація екрану», що дозволяє показувати студентам власний екран та інформацію на ньому у текстовому або графічному вигляді;
- кожне практичне заняття можна записувати, а таким чином кожен студент має можливість подивитися практичне заняття, навіть якщо не мав змоги бути присутнім під час його проведення;
- дає можливість ділити студентів на окремі групи, що є важливим під час вивчення іноземних мов студентами немовних спеціальностей, рівень знання мов яких має різний ступінь;
- є окремий чат, що дозволяє відправляти файли, малюнки та документи усім учасникам конференції.

Таким чином можна побачити, що ця онлайн-платформа є вкрай зручною та пропонує багато корисних функцій. Проведення практичних занять та пояснення матеріалу за допомогою Zoom є дуже ефективним та зручним.

2. Онлайн-платформа Skype

Skype є класичним прикладом онлайн-платформ для спілкування. Навчання не є основним завданням цього ресурсу, тому багато функцій, що має Zoom, у даного ресурсу відсутні.

Skype пропонує такі можливості:

- аудіо- та відеозв'язок між користувачами;
- здатність надсилати миттєві повідомлення;
- можливість демонстрації екрану;
- змога надсилати файли різного формату.

Але головним недоліком використання цього ресурсу є те, що усі учасники розмови не розділяються на викладача та студентів. Викладач не має більшу кількість функцій, ніж учні, не може контролювати процес приєднання до розмови сторонніх людей та інше. На відміну від новітнього Zoom, Skype має гіршу якість зв'язку і частіше бувають проблеми з підключенням. Часто бувають затримки відео та аудіо, що ускладнює швидку та ефективну роботу зі студентами. Ми стикнулися із цією проблемою при проведенні занять для студентів першого курсу, коли кількість студентів перевищувала 10 осіб. Багато функцій застаріли та не переважають за функції інших онлайн-платформ.

3. Онлайн-платформа Google Classroom

Google Classroom є дуже зручною онлайн-платформою для контролю виконання студентами завдань. Вона призначена для надсилання студентам завдань для самоопрацювання. Цей ресурс має такі переваги:

- структурованість, що полегшує слідкування за виконанням завдань студентами різних спеціальностей різних курсів;
- встановлення строків виконання, які може бачити кожен студент, і які встановлюються викладачем;
- оцінювання студентів безпосередньо на самій платформі, кожному студенту надсилається його оцінка;
- до кожного завдання можна прикріпити файли з текстовим матеріалом, відео або аудіозаписами, без яких сучасне вивчення іноземних мов неможливе.

Але ця платформа призначена лише для викладення та надсилання завдань та оцінювання студентів. Вона не має послуги проведення онлайн-уроків, конференцій. Тому така платформа має використовуватися лише у комплексі з іншими.

Таким чином, проведене дослідження особливостей та можливостей використання різних онлайн-платформ для дистанційного викладання та вивчення іноземних мов у немовних закладах вищої освіти дає змогу зробити наступні висновки. Аналіз джерел свідчить про існування великої кількості онлайн-платформ для дистанційного навчання. З двох проаналізованих онлайн-ресурсів, Zoom та Skype, у використанні переважає Zoom. Ефективніше навчання буде забезпечене за комплексного використання платформи Google Classroom та відео-ресурсу, Skype або Zoom, для проведення онлайн-занять і пояснення викладачем матеріалу.

Перспективами подальшого дослідження є вивчення особливостей інших онлайн-ресурсів та засобів ІКТ для впровадження їх у процес дистанційного навчання студентів іноземним мовам у немовних закладах вищої освіти.

Література

1. Батунова И. В. Процесс обучения иностранному (английскому) языку в неязыковых вузах. *Международный научно-исследовательский журнал*. 2017. № 01 (55). Часть 3. С. 25-27. URL: <https://research-journal.org/pedagogy/process-obucheniya-inostrannomu-anglijskomu-yazyku-v-neyazykovyx-vuzax/> (дата обращения: 1.09.2020).

2. Борщева В. В. Особенности использования массовых открытых онлайн-курсов в обучении иностранному языку для специальных целей. *Вестник ПНИПУ. Проблемы языкознания и педагогики*. 2017. №1. URL: <https://cyberleninka.ru/article/n/osobennosti-ispolzovaniya-massovyh-otkrytyh-onlayn-kursov-v-obuchanii-inostrannomu-yazyku-dlya-spetsialnyh-tseley> (дата обращения: 02.12.2020).

3. Борщева В. В., Кашпарова В. С., Сеницын В. Ю. Использование массовых открытых онлайн-курсов в обучении английскому языку студентов лингвистических направлений подготовки. *Педагогика и психология образования*. 2017. №1. URL: <https://cyberleninka.ru/article/n/ispolzovanie-massovyh-otkrytyh-onlayn-kursov-v-obuchanii-anglijskomu-yazyku-studentov-lingvisticheskikh-napravleniy-podgotovki>

massovyh-otkrytyh-onlayn-kursov-v-obuchenii-angliyskomu-yazyku-studentov-nelingvisticheskikh-napravleniy-podgotovki (дата обращения: 02.12.2020).

Davidenko O. B., Instructor of the Department of Modern Languages, Education and Research Institute of Humanities of Admiral Makarov National University of Shipbuilding (Ukraine, Mykolaiv), alesha020272@gmail.com

Zadorozhna T. P., Senior Instructor of the Department of Modern Languages, Education and Research Institute of Humanities of Admiral Makarov National University of Shipbuilding (Ukraine, Mykolaiv), itata240@gmail.com

Features of using online resources and ICT for teaching foreign languages in non-linguistic higher educational institutions

Different ways on the use of online resources and ICT for teaching has been analyzed. Some online platforms for distance learning of foreign languages in non-language institutions of higher education are considered. The main features of the use of such technologies, their advantages and disadvantages are identified.

Key words: *teaching of foreign languages, non-linguistic institutions of higher education, online resources, distance learning, online platforms, foreign language course, non-language specialties.*